

راهنمای تماشای ویدیو: به سرزمینهای مادری ما خوش آمدید

نمای کلی

عبارت اقوام **اولیه/نخستین** برای اشاره به بومیانی به کار می‌رود که اینوئیت یا متیس به شمار نمی‌روند.

- en.wikipedia.org/wiki/Indigenous_peoples_in_Canada

اینوئیت به گروهی از مردمان بومی گفته می‌شود که در ۵۳ گروه در مناطق قطبی کانادا، گرینلند، و آلاسکا زندگی می‌کنند. در گذشته به مردم اینوئیت «اسکیمو» می‌گفتند، اما این اصطلاح محترمانه نیست و نباید به کار برده شود.

- en.wikipedia.org/w/Inuit

متیس از واژه‌ای فرانسوی به معنای «در هم آمیختن» گرفته شده است. این‌ها گروهی از بومیان هستند که تبارشان آمیخته‌ای از اقوام اولیه و اروپائیان بوده است. متی‌ها را «دورگه» خطاب می‌کردند - اصطلاحی که دیگر کاربرد ندارد و توهین‌آمیز تلقی می‌شود.

- en.wikipedia.org/wiki/M%C3%A9tis_in_Canada

ویدیوی «به کانادا خوش آمدید» سعی دارد مقدمه‌ای بر غنای بیکران ارزش‌ها و دیدگاه‌های مردم بومی ارائه کرده و بر برخی از رویدادهای تاریخی پیچیده و پرشماری که به این کشور و به رابطه‌ی میان مردمان بومی و غیر بومی شکل داده‌اند تأکید کند.

امید است تماشای این ویدیو الهام‌بخش شما باشد تا به کسب آگاهی بیشتر درباره‌ی مردمان بومی کانادا ادامه دهید. این راهنما که همراه ویدیو است شامل اطلاعات بیشتر، پیوندهای پیشنهادی، و فهرست واژگان است که به افزایش آگاهی شما درباره‌ی مردمان بومی کانادا کمک می‌کند. امیدواریم از این راهنما به‌عنوان نقطه‌ی شروعی برای یادگیری بیشتر استفاده کنید.

کانادا چگونه تعریفی از مردمان بومی به دست می‌دهد؟ بر اساس بند (۲) ۳۵ از قانون اساسی سال ۱۹۸۲ کانادا، مردمان نخستین شامل اقوام «ایندین»، اینوئیت و متیس در کانادا هستند.

واژه‌ی «ایندین» یک اصطلاح توهین‌آمیز استعماری به شمار می‌آید. همچنین هنگام اشاره به بومیان کانادا، بهتر است به‌جای واژه‌ی «ساکنان اصلی» (Aboriginal) از اصطلاح «**بومی**» (**Indigenous**) استفاده شود.

آنچه در ویدیو می‌بیند

اینوویک (نواحی شمال غربی - اینوئیت)

- inuvik.ca/en/index.asp
- en.wikipedia.org/wiki/Indigenous_peoples_in_Northern_Canada

پنتیکتون (بریتیش کلمبیا - اقوام اولیه)

- syilx.org/about-us/syilx-nation
- pib.ca

شش قوم (آنتاریو)

- sndevcorp.ca/history-of-six-nations
- en.wikipedia.org/wiki/Six_Nations_of_the_Grand_River

در سال ۲۰۱۶، ۱۶۷۳۷۸۵ نفر بومی در کانادا زندگی می‌کردند، یعنی ۴.۹٪ از کل جمعیت. در حال حاضر، حدود ۶۳۴ قوم اولیه‌ی مختلف، و تقریباً ۶۰ گروه زبانی گوناگون در سراسر کانادا، در بومگاه‌های سنتی و مراکز شهری زندگی می‌کنند.

- en.wikipedia.org/wiki/First_Nations

در این ویدیو، شش نماینده‌ی مردم بومی از سراسر کانادا به شما معرفی شدند و خوش‌آمد گفتند. شما می‌توانید از طریق پیوندهای زیر درباره‌ی این مردم بومی اطلاعات بیشتری به دست آورید:

گوایی (بریتیش کلمبیا - اقوام اولیه)

- kingcome.ca
- youtube.com/watch?v=0CIB00xJkiY

آناماکی (کیپ برتون، نووا اسکوشیا)

- cbu.ca/indigenous-affairs/unamaki-college/mikmaq-resource-centre/mikmaq-resource-guide/historical-overview

آیل-آ-لا کراس (ساسکاچوان - متیس)

- en.wikipedia.org/wiki/%C3%8ELe-%C3%A0-la-Crosse

اگر در کانادا این ویدیو را تماشا کردید، ارتباط برقرار کنید و درباره‌ی اقوام اولیه‌ی ساکن در جامعه و منطقه‌ی خود بیشتر بدانید. می‌توانید با جستجو در گوگل آغاز کنید تا بدانید شهر یا روستای شما در بومگاه کدام گروه از اقوام اولیه واقع شده است و به لینک‌های دیگر مراجعه کنید.

مردم بومی سنت‌های شفاهی و ارزش‌های مشخص دارند. تاریخ و داستان‌های شفاهی برای بقای هویت و فرهنگ بومی ضرورت دارند. معمولاً افراد به‌خصوصی در هر جامعه عهده‌دار این نقش هستند که تاریخ شفاهی را با دقت بسیار حفظ کنند. مردمان بومی با نقل داستان ارزش‌ها و تاریخ خود را از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌کنند. فرهنگ‌های بومی همچنین به کمک اشیاء نمادین و زبان دیداری مانند نقش و نگار تیرهای توتم یا ستون خانه‌ها داستان‌ها و تاریخ خود را روایت می‌کنند.

هر یک از فرهنگ‌ها، جوامع، و حتی خانواده‌های بومی داستان‌ها، ترانه‌ها، یا رقص‌های تاریخی و سنتی خود را دارند. فرهنگ‌های گوناگون قوانین گوناگونی در مورد مالکیت دارند. برخی ترانه‌ها، نام‌ها، نمادها، یا رقص‌ها به مردم یا خانواده‌های به‌خصوصی تعلق دارند و نمی‌توان آن‌ها بدون اجازه به کاربرد، یا روایت یا اجرا کرد.

رویدادهای کلیدی

رابطه‌ی تاریخی میان مردمان بومی و غیربومی کانادا رابطه‌ای پیچیده و متأثر از استعمار، رویدادهای تاریخی، قوانین، و رویکردهای نژادپرستانه است. این رویدادها مسائلی زنده و جاری را شکل داده‌اند که هنوز مردمان بومی آن‌ها را احساس می‌کنند. با این حال، هم‌اکنون اقدامات گوناگونی برای جبران و رسیدگی به خطاهای گذشته در کانادا در حال انجام است.

بخش پایانی این راهنما می‌کوشد اطلاعات بیشتری درباره‌ی برخی از رویدادهای مهم تاریخی که در ویدیو به آن‌ها اشاره شده است ارائه کند.

استعمار

- en.wikipedia.org/wiki/History_of_Canada

پیش از ورود اروپائیان، مردم بومی با ارزش‌ها، زبان، و شیوه‌ی خاص خود برای کسب شناخت در آمریکای شمالی مشغول زندگی و بالندگی بودند. مردمان بومی بیش از ۱۰۰۰ سال ساکن سرزمینی بوده‌اند که امروز کانادا خوانده می‌شود.

بریتانیا و فرانسه (که ادعا می‌شود دو ملت پایه‌گذار کانادا هستند) برای سلطه بر آمریکای شمالی، که در چشم آن‌ها منبعی غنی از مواد اولیه بود در جنگ بودند. وقتی اروپائیان به آمریکای شمالی رسیدند، آن را «سرزمینی بی‌صاحب» به حساب آوردند. اروپائیان ارزش‌های فرهنگی، مذهب، و قوانین خود را تحمیل و سیاست‌هایی در راستای منافع خود تنظیم کردند؛ در چشم برخی از آن‌ها، مردم بومی اصلاً «مردم» نبودند.

در نتیجه، ارزش‌ها و باورهای اروپائیان به صورت تبعیض و سوگیری سیستمی و سازمانی به نهادها و سیاست‌های کانادا راه پیدا کرده‌اند. بسیاری از آن‌چه امروز انجام می‌شود در راستای اصلاح خطاهای گذشته و غلبه بر پیامدهای تبعیض و تعصب است.

قانون ایندین، ۱۸۷۶

- en.wikipedia.org/wiki/Indian_Act

قانون ایندین یک قانون فدرال است که مشخص می‌کند عملکرد مجاز مناطق حفاظت‌شده و گروه‌های بومی به چه صورت است و به چه کسی «ایندین» گفته می‌شود. قانون ایندین تلاش دیگری در راستای همانندسازی اقوام اولیه با جامعه‌ی اروپائیان در کوتاه‌ترین زمان ممکن بود. این قانون جنبه‌های گوناگونی از جمله چگونگی کسب یا از دست دادن موقعیت اجتماعی برای «ایندین‌ها»، جایگاه حقوقی زنان، حقوق مدنی و حق رأی، و غیره را پوشش می‌دهد. قانون ایندین همچنان در حال اجرا بوده و هنوز بخشی چالش‌برانگیز از قانون برای مردم بومی است.

مناطق حفاظت‌شده: با ورود و اسکان اروپائیان، اختلاف بر سر تصاحب زمین‌ها و منابع میان اقوام اولیه و اروپائیان بالا گرفت، و اقوام اولیه به زمین‌های کوچکی تحت عنوان مناطق حفاظت‌شده محدود شدند. بسیاری از اقوام اولیه همچنان در مناطق محدود حفاظت‌شده زندگی می‌کنند که هنوز تحت کنترل دولت هستند. این موضوع ریشه‌ی بسیاری از اختلافات موجود میان اقوام اولیه و دولت است.

مدرسه‌های محلی

کشته و مفقود شدن زنان و دختران بومی

■ mmiwig-ffada.ca/final-report

در سپتامبر ۲۰۱۶، دولت کانادا تحقیق ملی در مورد موضوع زنان و دختران بومی کشته و مفقود شده (MMIWG) را آغاز کرد. MMIWG به یک بحران حقوق بشر در پی کشته و مفقود شدن زنان بومی در فاصله‌ی سال‌های ۱۹۸۰ تا ۲۰۱۲ اشاره دارد. گروه‌های زنان بومی شمار افراد کشته و مفقود شده را بیش از ۴۰۰۰ نفر گزارش می‌کنند. افزایش آگاهی حمایت گسترده از خانواده‌ها و جوامع بومی را در پی داشته و مردم را با هدف مشترک اجرای عدالت با یکدیگر هم‌صدا کرده است.

■ en.wikipedia.org/wiki/Canadian_Indian_residential_school_system

یکی از نگران‌کننده‌ترین مواردی که در قانون ایندین بیان شده اجبار به حضور در مدرسه‌های محلی است. ۱۴۰ مدرسه‌ی محلی ایندین وجود داشت که دولت فدرال بودجه‌ی آن‌ها را تأمین می‌کرد و توسط کلیساها اداره می‌شدند. بیش از ۱۵۰۰۰ دانش‌آموز بومی مجبور به تحصیل در این مدرسه‌ها بودند. هدف دولت همگون‌سازی مردم بومی با جامعه‌ی اروپائی-کانادائی بود.

کودکان بومی از پدر و مادر و خانواده‌هایشان جدا و وادار می‌شدند از کل زبان، باورهای معنوی، و رسوم فرهنگی خود دست بکشند. در ۱۱ ژوئن ۲۰۰۸، دولت کانادا رسماً از بازماندگان مدرسه‌های محلی پوزش خواست. می‌توانید رونوشتی از متن عذرخواهی نخست‌وزیر را از طریق پیوند زیر ببینید:

■ rcaanc-cirnac.gc.ca/eng/1100100015644/1571589171655

ساختن آینده‌ای بهتر

کمیسیون حقیقت و آشتی (TRC)

هدف TRC تنها مستندسازی مقطعی به شدت دشوار از تاریخ کانادا نبود، بلکه تشکیل این کمیسیون ریشه در این باور داشت که بازگوئی حقیقت درباره‌ی تاریخ بومی و غیر بومی نقطه‌ی آغاز بهتری برای ساختن آینده‌ای بهتر به دست می‌دهد. این سرآغاز گونه‌ای نو از امیدواری است.

■ cbc.ca/news/politics/truth-and-reconciliation-94-calls-toaction-1.3362258

دولت فدرال در سال ۲۰۰۸ برای بررسی پیامدهای مدرسه‌های محلی کمیسیون حقیقت و آشتی (TRC) را بنا نهاد. وظیفه‌ی TRC گردآوری، مستندسازی، و گرامی‌داشت تجربه‌های ۸۰۰۰۰ بازمانده‌ی نظام مدرسه‌های محلی در کانادا بود، تا التیامی برای آسیب وارده از این تجربه‌ها به بازماندگان باشد.

بسیاری از کلیشه‌ها و مسائل از آن‌جا سربرمی‌آورند که مردم حقیقت را نمی‌دانند یا اطلاعاتی درباره‌ی مردم بومی ندارند. ما شما را به جستجوی این اطلاعات دعوت می‌کنیم: «فراخوان‌های» TRC را مطالعه کنید؛ از یک مرکز دوستی دیدن کنید؛ کتاب‌های نویسندگان بومی را بخوانید؛ در میان آثار هنرمندان بومی کاوش کنید؛ در کلاسی پیرامون مردم بومی شرکت کنید؛ گروهی از همکاران خود تشکیل دهید و درباره‌ی مسائل مربوط به بومیان صحبت کنید؛ در رویدادهایی مانند راهپیمائی آشتی و برنامه‌های روز ملی بومیان در سراسر کانادا شرکت کنید.

در سال ۲۰۱۵، کمیسیون حقیقت و آشتی گزارش نهائی خود را منتشر و ۹۴ فراخوان صادر کرد که خواستار همکاری تمام سطوح دولت برای تغییر سیاست‌ها و برنامه‌ها در تلاشی هماهنگ در راستای جبران آسیب وارده از سوی مدرسه‌های دولتی و پیشبرد روند آشتی بودند.

برای ساختن جایی که در آن همه‌ی مردم گرامی و مورد پذیرش هستند به همکاری و حمایت یکدیگر نیاز داریم. آشتی پویایی بسیار شخصی است که تمام کانادائی‌ها باید در آن نقشی ایفا کنند.

این راهنما را کوری ویلسون برای ISSofBC (انجمن خدمات مهاجرتی بی‌سی) پدید آورده است تا همراه ویدیوی به کانادا خوش آمدید ارائه گردد. این راهنما دارای مجوز سی‌سی‌بی‌وای‌ان‌سی ۴۰ است مگر آن‌که غیر از این گفته شده باشد. بر اساس این مجوز، شما مجاز به ریمیکس، تنظیم دوباره، و استفاده‌ی غیر تجاری از این راهنما هستید. آثار جدیدی که بر اساس این راهنما تهیه می‌کنید باید از کوری ویلسون نام برده و غیر تجاری باشند. لطفاً برای ارجاع از این عبارت استفاده کنید: راهنمای تماشای به کانادا خوش آمدید اثر کوری ویلسون، تحت مجوز ارجاع-غیرتجاری کرییتیو کامنز قابل دسترسی است ©۲۰۱۹، کوری ویلسون.